ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 29.3.2021 г.
COM(2021) 166 final

2021/0089 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346 за предоставяне на временна подкрепа на Република Гърция съгласно Регламент (ЕС) 2020/672 с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

С Регламент (ЕС) 2020/672 („Регламентът за SURE“) се определя правната рамка за предоставянето на финансова помощ от Съюза на държавите членки, които изпитват или са сериозно застрашени от тежко икономическо смущение, причинено от разпространението на COVID-19. Предвидената в Регламента за SURE подкрепа е предназначена за финансирането преди всичко на схеми на работа при непълно работно време или подобни мерки, предназначени за защита на работниците и самостоятелно заетите лица, и съответно за намаляване на безработицата и загубата на доходи, както и за финансирането на някои свързани със здравето мерки, по- специално на работното място.

На 25 септември 2020 г. Съветът отпусна финансова помощ на Гърция, целта на която е да се допълнят нейните национални усилия за преодоляване на въздействието от разпространението на COVID-19 и на неговите социално-икономическите последици за работниците и самостоятелно заетите лица.

На 9 март 2021 г. Гърция внесе ново искане за финансова помощ от Съюза по силата на Регламента за SURE.

В изпълнение на член 6, параграф 2 от Регламента за SURE Комисията се консултира с гръцките власти, за да провери внезапното и съществено увеличение на извършените и планирани разходи, пряко свързани с мерки за пазара на труда, които бяха въведени в Гърция в отговор на пандемията от COVID-19. По-специално, увеличените разходи, за които се иска допълнителна финансова помощ, са свързани със съществуващи мерки, посочени в Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346 на Съвета:

а) Специална помощ за служителите в частния сектор, изпълнението на чиито трудови договори е спряно. Тази мярка има за цел да защити заетостта в предприятията, чиято дейност е била спряна по нареждане на властите, или които се числят към икономически сектори, които са сериозно засегнати от избухналата пандемия от COVID-19, и касае предоставянето на специална месечна помощ от 534 евро за служители, изпълнението на чиито трудови договори е спряно. Мярката, която е в сила от средата на март 2020 г., бе удължена до 31 март 2021 г. за редовни работници и до 31 октомври 2021 г. за сезонни работници. През следващите месеци могат да се прилагат допълнителни удължавания за намаляващ брой допустими икономически отрасли. Предварително условие за ползване на схемата е работодателят да запази същия брой служители (което означава абсолютно същите служители) за период със същата продължителност, както периода, през който изпълнението на трудовия договор е било спряно.

б) Държавното финансиране на социалноосигурителното покритие на служителите, които получават специалната помощ, посочена в точка а). Предварително условие за ползване на схемата е работодателят да запази същия брой служители (което означава абсолютно същите служители) за период със същата продължителност, както периода, през който изпълнението на трудовия договор е било спряно.

Гърция предостави на Комисията необходимите сведения.

Предвид наличните доказателства Комисията предлага на Съвета да приеме решение за изпълнение, с което на Гърция да се предостави финансова помощ по силата на Регламента за SURE в подкрепа на горепосочените мерки.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политика**

Настоящото предложение е напълно съобразено с Регламент (ЕС) 2020/672, по силата на който е изготвено.

С настоящото предложение се допълва друг правен инструмент на Съюза за предоставяне на подкрепа на държавите членки при извънредни ситуации, а именно Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета от 11 ноември 2002 г. за създаване на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз („Регламент (ЕО) № 2012/2002“). Регламент (ЕС) 2020/461 на Европейския парламент и на Съвета, с който се изменя този инструмент, като в обхвата му се включват тежките извънредни ситуации в областта на общественото здраве и се определят специални операции, допустими за финансиране, бе приет на 30 март.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Предложението е част от набор от мерки, разработени в отговор на настоящата пандемия от COVID-19, като например „инвестиционната инициатива в отговор на коронавируса“, и допълва други инструменти в подкрепа на заетостта, като Европейския социален фонд и Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ)/InvestEU. Като предвижда заемането на средства и след това отпускането на заеми в подкрепа на държавите членки в този конкретен случай, свързан с пандемията от COVID-19, настоящото предложение служи като втора защитна линия за финансиране на схеми на работа при непълно работно време и подобни мерки, които спомагат за съхраняването на работните места и оттам — за защитата на работниците и самостоятелно заетите лица срещу риска от безработица.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание на настоящия инструмент е Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Предложението е в резултат на отправено от държава членка искане и е проява на европейска солидарност, тъй като на засегната от разпространението на COVID-19 държава членка се предоставя финансова помощ от Съюза под формата на временни заеми. Като втора защитна линия тази финансова помощ ще облекчи временно увеличените публични разходи на правителството, свързани с схеми на работа при непълно работно време и подобни мерки, и ще му помогне за съхраняването на работните места, а оттам и за защитата на работниците и самостоятелно заетите лица срещу риска от безработица и загуба на доходи.

Тази подкрепа ще е от полза на засегнатото население и ще спомогне за смекчаване на прякото социално и икономическо въздействие, причинено от настоящата криза с COVID-19.

- **Пропорционалност**

Предложението е съобразено с принципа на пропорционалност. То не надхвърля необходимото за постигането на целите на инструмента.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

Предложението беше изготвено в съкратени срокове, за да може да се приеме своевременно от Съвета, поради което не бе възможно да се проведе консултация със заинтересованите страни.

- **Оценка на въздействието**

Поради спешния характер на предложението не беше направена оценка на въздействието.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Комисията ще може да заеме средства на финансовите пазари с цел след това да ги предостави под формата на заем на държавата членка, искаща финансова помощ по инструмента SURE.

Освен предоставянето на гаранции от държавите членки, в рамката са предвидени и други мерки с оглед на финансовата стабилност на схемата:

- стриктен и консервативен подход към финансовото управление;
- изграждане на портфейл от заеми, при който се ограничават рискът от концентрация, годишната експозиция и прекомерната експозиция към отделни държави членки, като същевременно се осигуряват достатъчни ресурси за най-нуждаещите се държави членки; както и
- възможности за подновяване на дълга.

2021/0089 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346 за предоставяне на временна подкрепа на Република Гърция съгласно Регламент (ЕС) 2020/672 с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета от 19 май 2020 г. за създаване на Европейски инструмент за временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE) вследствие на избухването на COVID-19[1], и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) На 25 септември 2020 г. Съветът отпусна финансова подкрепа на Гърция под формата на заем с максимален размер 2 728 000 000 EUR и с максимален среден срок до падежа от 15 години въз основа на искане от Гърция от 6 август 2020 г. за финансова помощ, с която да допълни националните си усилия за преодоляване на въздействието от разпространението на COVID-19 и на неговите социално-икономически последици за работниците и самостоятелно заетите лица.

(2) Съгласно Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346 на Съвета[2] заемът имаше за цел да се финансират схемите на работа при непълно работно време и подобни мерки, приети от Гърция.

(3) Разпространението на COVID-19 продължава да блокира значителна част от работната сила в Гърция. Това доведе до внезапно и съществено увеличение на публичните разходи на Гърция във връзка с мерките, посочени в член 3, букви а) и б) от Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346.

(4) Разпространението на COVID-19 и предприетите от Гърция през 2020 и 2021 г. извънредни мерки за овладяване на разпространението на вируса и на неговите социално-икономически и здравни последици се отразиха, и продължават да се отразяват, изключително сериозно на публичните финанси. Според прогнозата на Комисията от есента на 2020 г., бюджетният дефицит на Гърция се очакваше да достигне 6,9 % от брутния вътрешен продукт (БВП), а държавният дълг — 207,1 % от БВП, до края на 2020 г. През 2021 г. бюджетният дефицит на

[1] ОВ L 159, 20.5.2020 г., стр. 1.

[2] Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346 на Съвета от 25 септември 2020 г. за предоставяне на временна подкрепа на Република Гърция съгласно Регламент (ЕС) 2020/672 с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19 (ОВ L 314, 29.9.2020 г., стр .21).

Гърция се прогнозира да намалее на 6,3 %, а държавният дълг на 200,7 % от БВП. Според междинната прогноза на Комисията от зимата на 2021 г. БВП на Гърция се очаква да нарасне с 3,5 % през 2021 г.

(5) На 9 март 2021 г. Гърция поиска допълнителна финансова помощ от Съюза в размер на 2 537 000 000 EUR с цел да продължи да допълва националните си усилия, предприети през 2020 и 2021 г. за преодоляване на въздействието от разпространението на COVID-19 и на неговите социално-икономически последици за работниците. По-специално, това се отнася до мерките, посочени в съображения 6 и 7.

(6) По-конкретно с „Нормативен акт от 14 март 2020 г.“[3], както е посочен в член 3, параграф а) от Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346, с който се въвежда специална помощ за служителите в частния сектор, изпълнението на чиито трудови договори е спряно. Тази мярка има за цел да защити заетостта в предприятията, чиято дейност е била спряна по нареждане на властите или се числят към икономически сектори, които са сериозно засегнати от избухналата пандемия от COVID-19, и касае предоставянето на специална месечна помощ от 534 евро за служители, изпълнението на чиито трудови договори е спряно. Предварително условие за ползване на схемата е работодателят да запази същия брой служители (което означава абсолютно същите служители) за период със същата продължителност, както периода, през който изпълнението на трудовия договор е било спряно. Мярката бе удължена до 31 март 2021 г. за редовни работници и до 31 октомври 2021 г. за сезонни работници. През следващите месеци могат да се прилагат допълнителни удължавания за намаляващ брой допустими икономически отрасли.

(7) Освен това властите въведоха държавно финансиране на социалноосигурителното покритие на служителите, които получават специалната помощ, посочена в съображение (6), както е посочено в член 3, буква б) от Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346. Предварително условие за ползване на схемата е работодателят да запази същия брой служители (което означава абсолютно същите служители) за период с със същата продължителност, както периода, през който изпълнението на трудовия договор е било спряно.

(8) Гърция изпълнява условията за отпускане на финансова помощ по член 3 от Регламент (ЕС) 2020/672. Гърция предостави на Комисията подходящи доказателства, че извършените и планираните публични разходи са се увеличили с 6 071 899 097 EUR, считано от 1 февруари 2020 г., в резултат на националните мерки за справяне със социално-икономическите последици от разпространението на COVID-19. Това представлява внезапно и съществено увеличение, тъй като е свързано също така с удължаване на съществуващи национални мерки, пряко свързани със схемата за работа при непълно работно време и подобни мерки, които обхващат значителна част от предприятията и

[3] Нормативен акт от 14 март 2020 г. (Държавен вестник А’ 64), ратифициран по силата на член 3 от Закон 4682/2020 (Държавен вестник А' 76); Министерско решение 12998/232 (Държавен вестник Б '1078 от 28 март 2020 г.), Министерско решение 16073/287/22 април 2020 г. (Държавен вестник Б' 1547/22 април 2020 г.), Министерско решение 17788/346/8 май 2020 г. (Държавен вестник Б '1779/10 май 2020 г.), Министерско решение 23102/477/2020 (Държавен вестник Б' 2268/13 юни 2020 г.), Министерско решение 49989/1266/2020 (FEK Б΄ 5391/07-12-2020); и Министерско решение 45742/1748 (FEK Б' 5515/16/12/2020).

работната сила в Гърция. Гърция възнамерява сама да финансира 806 899 097 EUR от увеличения размер на публичните разходи.

(9) В съответствие с член 6 от Регламент (ЕС) 2020/672 Комисията се консултира с Гърция и провери внезапното и съществено увеличение на извършените и планирани публични разходи, пряко свързани с посочените в искането от 9 март 2021 г. схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки.

(10) Поради това на Гърция следва да се предостави финансова помощ, за да ѝ се съдейства да се справи със социално-икономическите последици от тежкото икономическо сътресение, причинено от разпространението на COVID-19. Комисията следва да взема решенията относно сроковете на падежа, размера и отпускането на траншовете и вноските в тясно сътрудничество с националните органи.

(11) Гърция и Комисията следва да вземат предвид настоящото решение в споразумението за заем, посочено в член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/672.

(12) Настоящото решение не засяга резултата от евентуалните процедури относно нарушения на функционирането на вътрешния пазар, които биха могли да бъдат открити, по-специално по силата на членове 107 и 108 от Договора. То не отменя посоченото в член 108 от Договора изискване към държавите членки да уведомяват Комисията за случаите на евентуална държавна помощ.

(13) Гърция следва редовно да уведомява Комисията за изпълнението на планираните публични разходи, за да ѝ позволи да прецени доколко те са били изпълнени от Гърция.

(14) Решението за предоставяне на финансова помощ се взима с отчитане на съществуващите и очакваните нужди на Гърция, както и на исканията за финансова помощ съгласно Регламент (ЕС) 2020/672, които вече са представени или за които е планирано да бъдат представени от други държави членки, при прилагане на принципите на равно третиране, солидарност, пропорционалност и прозрачност,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Решение за изпълнение (ЕС) 2020/1346 се изменя, както следва:

(1) Член 2 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Съюзът отпуска на Гърция заем с максимален размер 5 265 000 000 EUR. Максималният среден срок до падежа на заема е 15 години.“;

б) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Отпускането на първия транш зависи от влизането в сила на споразумението за заем, посочено в член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/672. Всеки следващ транш се отпуска в съответствие с условията на това споразумение за заем или, когато е приложимо, е предмет на влизането в сила на допълнение към

него, или на изменено споразумение за заем, сключено между Гърция и Комисията.“;

(2) Член 3 се заменя със следното:

„*Член 3*

Гърция може да финансира следните мерки:

а) специална помощ за служителите в частния сектор, изпълнението на чиито трудови договори е спряно, както е предвидена в член 13 от удължен „Нормативен акт от 14 март 2020 г.“;

б) социалноосигурителното покритие на служителите по мярката, посочена в буква а) от настоящия член, както е предвидено в член 13 от удължен „Нормативен акт от 14 март 2020 г.“;

в) специалната помощ, предоставяна на самостоятелно заетите специалисти, както е предвидена в член 8 от „Нормативен акт от 20 март 2020 г.“;

г) схемата за работа при непълно работно време, както е предвидена в член 31 от „Закон 4690/2020“;

д) социалноосигурителните вноски за сметка на работодателя за лицата, наети в сезонните предприятия от сектора на услугите, предвидени в член 123 от „Закон 4714/2020“.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Република Гърция.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател